

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi verontilityslain 12 ja 29 §:n sekä tuloverolain 21 ja 124 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verontilityslakia ja tuloverolakia.

Verontilityslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muiden kuin yhteisöverojen ennakonpalautukset verovuosilta 1999—2002 vähennetään edelleen verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä.

Verontilityslain mukaisia yhteisöveron veronsaajaryhmien jako-osuuksia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion osuutta korotetaan 58 prosentista 60,82 prosenttiin, kuntien osuutta alennetaan 40 prosentista 37,25 prosenttiin ja seurakuntien osuutta alennetaan 2 prosentista 1,93 prosenttiin.

Lisäksi ehdotetaan osittain verovapaiden yhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten maksamien yhteisövero kunnille ja seurakunnille tulevia jako-osuuksia muutettavaksi edellä mainittuja uusia jako-osuuksia vastaviksi.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi si-

ten, että verovuosilta 2001—2003 yhteisöjen Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta valtiolle suorittaman veron veroprosenttia korotetaan 16,24 prosentista 17,0296 prosenttiin.

Lisäksi ehdotetaan osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosenttia alennettavaksi 11,76 prosentista 10,9704 prosenttiin.

Tuloverolain muutosehdotukset johtuvat verontilityslakiin ehdotetuista jako-osuuksien muutoksista.

Esitys liittyy valtion vuoden 2000 talousarvioesitykseen ja on tarkoitus käsitellä sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2000 alusta. Verontilityslain 29 §:ää sovellettaisiin verovuodelta 1999 tehtävistä tilityksistä lähtien. Muita ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin vuoden 2000 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Verontilityslaki

Tilitysajankohta

Uusi verontilityslaki (532/1998) tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 1998. Samassa yhteydessä verohallinto siirtyi uuteen tilitysmenettelyjärjestelmään. Verontilityslain 3 §:n mukaan tilitykset tehdään ja tilittävät määrät maksetaan kertymisjaksoa ja palautusten maksukuukautta seuraavana kuukautena. Yh-

teisöjen ja yhteisöjen verotuksen päättymisajankohdiksi annetun Verohallituksen päätöksen (1150/1998) mukaan tuloverolain 3 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen ja 5 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verotus päättyy 10 kuukauden kuluttua tilikauden päättymiskuukauden lopusta lukien. Verontilityslain 3 §:n mukaista menettelyä on sovellettu yhteisövero tilityksissä myös palautusten osalta; sen sijaan muiden kuin yhteisövero ennakonpalautuksiin on sovellettu verontilityslain 29 §:ää, jonka mukaan muiden kuin yhteisövero ennakonpalautukset ve-

rovuosilta 1997 ja 1998 vähennetään tämän lain 3 §:stä poiketen verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä.

Verontilityslakia säädettäessä lähtökohtana oli myös muiden kuin yhteisöverojen osalta verotuksen porrastettuun valmistumiseen siirtyminen verovuodesta 1999. Verohallinnolla ei kuitenkaan ole mahdollista toteuttaa siirtymistä tässä aikataulussa, koska muun muassa euron käyttöönottoon ja verohallinnon tietokantojen keskittämiseen liittyvät tehtävät lykkäävät porrastettuun verotuksen valmistumiseen siirtymistä henkilöverotuksessa useilla vuosilla.

Tämän vuoksi ehdotetaan, että henkilöverotuksessa jatkettaisiin verovuoteen 2002 *verontilityslain* 29 §:n mukaista käytäntöä, jonka mukaan ennakonpalautukset vähennetään verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä. Verohallinnon siirtyessä myös ansio- ja pääomatulojen verotuksessa porrastettuun verotuksen valmistumiseen siirryttäisiin tilityksissä *verontilityslain* 3 §:n mukaiseen menettelyyn.

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Verontilityslain 11 §:n mukaan yhteisöverotilitetään veronsaajille *verontilityslai*ssa säädettyjen jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron veronsaajia ovat valtio, kunnat ja seurakunnat. Verovuonna 1999 sovellettava valtion jako-osuus on 58 prosenttia, kuntien jako-osuus 40 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus 2 prosenttia.

Veronsaajaryhmien jako-osuuksia ehdotetaan muutettaviksi siten, että valtion osuutta korotetaan 58 prosentista 60,82 prosenttiin, kuntien osuutta alennetaan 40 prosentista 37,25 prosenttiin ja seurakuntien osuutta alennetaan 2 prosentista 1,93 prosenttiin. *Verontilityslain* 12 §:n 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi asian mukaiset muutokset. Jako-osuuksien muutosehdotuksessa on otettu huomioon kunnallistalouden kokonaisuus mukaan lukien valtionosuuksien indeksikotrotusten maksaminen täysimääräisenä ja kuntien harkinnanvaraisten avustusten lisääminen.

Lisäksi *verontilityslain* 12 §:n 6 momenttia ehdotetaan muutettavaksi uusia jako-osuuksia vastaavaksi. Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen osittain verovapaiden ja yleishyödyllisten yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus laskee 95,2381 pro-

sentista 95,074 prosenttiin ja seurakunnan osuus nousee 4,7619 prosentista 4,926 prosenttiin.

1.2. Tuloverolaki

Osittain verovapaat yhteisöt

Tuloverolain 21 §:n 2 momentissa olevan säännöksen mukaan seurakunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan tuloveroprosentista säädetään 124 §:ssä. Säännöksessä oleva viittaus 124 §:n 2 momenttiin ehdotetaan korjattavaksi viittaukseksi 124 § 3 momenttiin.

Veron määräytyminen verovuosina 2001—2003 Ahvenanmaalla saadusta tulosta

Verontilityslain 12 §:n mukaan asianomainen ministeriö vahvistaa vuosittain verovuosina 2001—2003 sovellettavat veronsaajaryhmien yhteisöverojen jako-osuudet. Muutoin sovellettavia valtion ja kuntien veronsaajaryhmien jako-osuuksia oikaistaan sen mukaan kuin valtionosuuksien perustuvat verotulojen tasaukset muuttavat kunnille maksettavia valtionosuuksia. Ahvenanmaan maakunnan osalta tuloverolain 124 §:n 2 momentissa säädetään, että Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 16,24 prosenttia, joka vastaa *verontilityslain* 12 §:n mukaisia verovuoden 1999 veronsaajaryhmien jako-osuuksia.

Tässä esityksessä ehdotetut *verontilityslain* 12 §:n veronsaajaryhmien jako-osuuksien muutokset johtavat siihen, että myös *tuloverolain* 124 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti. Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 17,0296 prosenttia 16,24 prosentin sijaan.

Veron määräytyminen osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadusta tulosta

Tuloverolain 124 §:ssä säädetään yhteisön tuloveroprosenteista. *Verontilityslaki*in ehdotetut veronsaajaryhmien yhteisöveron jako-osuuksien muutokset edellyttävät muutoksia myös osittain verovapaiden yhteisöjen tuloveroprosenttiin. *Tuloverolain* 124 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että

osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöistä saadun tulon tuloveroprosentti on 10,9704 ja tuloverolain 21 §:n 2 momentissa tarkoitetun seurakunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan tuloveroprosentti on 10,43.

2. Taloudelliset vaikutukset

2.1. Verontilityslaki

Tilitysajankohta

Ansio- ja pääomatulojen verotus päättyy viimeistään verovuotta seuraavan kalenterivuoden lokakuun loppuun mennessä. Verotuksessa hyväksi luettavat määrät, joita ei tarvita verojen suoritukseksi, on palautettu ennakonpalautuksina valtiovarainministeriön vuosittain antaman päätöksen perusteella joulukuussa. Tilityksissä muiden veronsaajien kuin valtion ennakonpalautusosuudet on peritty jo marraskuussa, koska muutoin ennakonpalautukset rasittaisivat pelkästään valtion kassaa yli kahden viikon ajan. Ennakonpalautuksia on maksettu 1990-luvulla luonnollisille henkilöille keskimäärin 5,6 miljardia markkaa vuosittain, palautussumman vaihdeltaessa 4,8 ja 7,4 miljardin välillä.

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Veronsaajaryhmien yhteisöveron jako-osuuksien muuttaminen esityksessä ehdotetulla tavalla muuttaa veronsaajille tilitettävien yhteisöverojen määriä. Uusia osuuksia ryhdyttäisiin soveltamaan verovuoden 2000 yhteisöveroihin. Aikaisemmilta verovuosilta kertyvät yhteisöverot jaetaan vanhojen jako-osuuksien mukaan. Näistä merkittävin erä on huhtikuun lopussa suoritettava yhteisöveron ennakonpalautusmaksu. Verovuodelta 1998 huhtikuussa vuonna 1999 täydennysmaksua suoritettiin noin 6 miljardia markkaa. Vuonna 2000 vastaavan määrän arvioidaan olevan samaa suuruusluokkaa. Verovuodelta 2000 kertyy vuonna 2001 lähinnä yhteisöveron ennakkona maksuunpantuja veroja.

Valtion osuuden korottamisen 58 prosentista 60,82 prosenttiin arvioidaan lisäävän valtion yhteisöverotuloja noin 800 miljoonalla markalla vuonna 2000. Kuntien ja seurakuntien osuuksien alentaminen pienentää niiden verotuloja vastaavasti.

Verontilityslain 12 §:n 6 momenttiin ehdotettu muutos lisää noin 150 000 markkaa

seurakuntien osuutta ja vähentää vastaavasti kuntien osuutta.

2.2. Tuloverolaki

Veron määräytyminen verovuosina 2001—2003 Ahvenanmaalla saadusta tulosta

Tuloverolain 124 §:n 2 momenttiin ehdotettu muutos valtiolle suoritettavan veron korottamisesta verovuosilta 2001—2003 lisää valtion osuutta yhteisöjen Ahvenanmaan maakunnassa suorittamasta verosta noin 5 miljoonalla markalla ja pienentää vastaavasti Ahvenanmaan maakunnan saamaa osuutta.

Toisaalta Ahvenanmaan maakunnalle suoritetaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 45 §:n nojalla itsehallinnosta aiheutuvien menojen kattamiseksi vuosittain valtion varoista tasoitusmäärä, jonka suuruus on 0,45 prosenttia valtion tuloista. Tässä esityksessä ehdotetun valtion yhteisöveron jako-osuuden korotuksen arvioidaan lisäävän valtion osuutta yhteisöveron tuotosta ja samalla korottavan vuoden 2000 talousarvioesityksen loppusummaa noin 800 miljoonalla markalla, joten Ahvenanmaan maakunta saa tätä kautta yhteisöveron tuottomenetystään vastaavaa suuruusluokkaa olevan määrän.

Veron määräytyminen osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöistä saadusta tulosta

Tuloverolain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettujen osittain verovapaisten yhteisöjen tuloveroprosentin alentaminen 0,7696 prosenttiyksiköllä pienentää niiden suorittamia veroja noin 5 miljoonalla markalla.

3. Asian valmistelu

Veronsaajaryhmien yhteisöveron jako-osuuksien muutokset perustuvat vuoden 2000 talousarvioneuvottelujen päätöksiin.

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtionvarainministeriössä. Esityksestä on kuultu Suomen Kuntaliittoa, Kirkkohallitusta, Kansaneläkelaitosta, Verohallitusta ja Ahvenanmaan maakuntahallitusta.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2000 talous-

arvioesitykseen.

5. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Verontilityslain 29 §:ää sovellettaisiin en-

simmäisen kerran verovuodesta 1999 tehtävässä tilityksessä. Muita muutoksia sovellettaisiin vuoden 2000 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

verontilityslain 12 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 12 §:n 1 ja 6 momentti sekä 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 §:n 1 ja 6 momentti laissa 1173/1998, seuraavasti:

12 §

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Verovuodesta 2000 sovellettava valtion jako-osuus on 60,82 prosenttia, kuntien jako-osuus on 37,25 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus on 1,93 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seurakuntien yhteisöveron on 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 95,074 prosenttia ja seurakuntien osuus 4,926 prosenttia.

29 §

Ennakonpalautusten vähentäminen verovuosilta 1997—2002 tehtävissä tilityksissä

Verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettujen muiden kuin yhteisöverojen ennakonpalautukset verovuosilta 1997—2002 vähennetään tämän lain 3 §:stä poiketen verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Lain 29 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1999 tehtävässä tilityksessä.

2.

Laki**tuloverolain 21 ja 124 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 21 §:n 2 momentti sekä 124 §:n 2 ja 3 momentti,
 sellaisina kuin 124 §:n 2 ja 3 momentti ovat laissa 1170/1998, seuraavasti:

21 §

Evangelisluterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun kunnan osuutta yhteisöverosta vastaavan tuloveroprosentin mukaan.

on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuk-
 sien veron jakautumisesta eri veronsaajien
 kesken säädetään verontilityslaissa
 (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ahven-
 nanmaan maakunnasta saadusta tulosta suori-
 tetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003
 veroa valtiolle 17,0296 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun
 osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan se-
 ikä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä
 saadun tulon tuloveroprosentti on 10,9704.
 Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kun-
 nan ja seurakunnan kesken säädetään veron-
 tilityslaissa. Pykälän 2 momentissa tarkoite-
 tun yhteisön tuloveroprosentti on 10,43.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28.
 Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti

Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta .

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

1.

Laki**verontilityslain 12 ja 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 12 §:n 1 ja 6 momentti sekä 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 §:n 1 ja 6 momentti laissa 1173/1998, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

12 §

12 §

*Veronsaajaryhmien jako-osuudet**Veronsaajaryhmien jako-osuudet*

Verovuosina 1999 ja 2000 sovellettava valtion jako-osuus on 58 prosenttia ja kuntien jako-osuus 40 prosenttia yhteisöverosta. Verovuodesta 1999 seurakuntien jako-osuus on 2 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seurakuntien yhteisövero on 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

Verovuodesta 2000 sovellettava valtion jako-osuus on 60,82 prosenttia, kuntien jako-osuus on 37,25 prosenttia ja seurakuntien jako-osuus on 1,93 prosenttia yhteisöverosta. Evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisövero on 99,92 prosenttia ja ortodoksisten seurakuntien yhteisöveron on 0,08 prosenttia seurakuntien yhteisöverosta.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 95,2381 prosenttia ja seurakuntien osuus 4,7619 prosenttia.

Kunnille ja seurakunnille tuleviin yhteisöveroihin lisätään tuloverolain 21 ja 22 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen verot siten, että kuntien osuus on 95,074 prosenttia ja seurakuntien osuus 4,926 prosenttia.

29 §

29 §

*Ennakonpalautusten vähentäminen verovuosilta 1997 ja 1998 tehtävissä tilityksissä**Ennakonpalautusten vähentäminen verovuosilta 1997—2002 tehtävissä tilityksissä*

Verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettujen muiden kuin yhteisöverojen ennakonpalautukset verovuosilta 1997 ja 1998 vähennetään tämän lain 3 §:stä poiketen verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä.

Verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettujen muiden kuin yhteisöverojen ennakonpalautukset verovuosilta 1997—2002 vähennetään tämän lain 3 §:stä poiketen verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävässä tilityksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

Lain 29 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1999 tehtävässä tilityksessä.

2.

Laki**tuloverolain 21 ja 124 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 21 §:n 2 momentti sekä 124 §:n 2 ja 3 momentti,
 sellaisina kuin 124 §:n 2 ja 3 momentti ovat laissa 1170/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Evangelisluterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan osuutta yhteisöverosta vastaavan tuloveroprosentin mukaan.

Evangelisluterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunnat samoin kuin niiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö ja eläkekassa suorittavat veroa kunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun kunnan osuutta yhteisöverosta vastaavan tuloveroprosentin mukaan.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuk-
 sien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 16,24 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön, tiekunnan ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 11,76. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilityslaisissa.

Pääomatulojen tuloveroprosentti on 28. Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on niin ikään 28. Yhteisöjen ja yhteisetuuk-
 sien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998). Yhteisön ja yhteisetuuden Ahvenanmaan maakunnasta saadusta tulosta suoritetaan kuitenkin verovuosilta 2001—2003 veroa valtiolle 17,0296 prosenttia.

Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön ja tiekunnan sekä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöstä saadun tulon tuloveroprosentti on 10,9704. Näiden yhteisöjen veron jakautumisesta kunnan ja seurakunnan kesken säädetään verontilityslaisissa. *Pykälän 2 momentissa tarkoitetun yhteisön tuloveroprosentti on 10,43.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta .*

